

PODACI O USTANOVI/ŠKOLI	PODACI O AUTORIMA/AUTORKAMA
Naziv škole: OŠ „Bata Bulić“	Aleksandra Dimitrijević, nastavnica srpskog jezika
Mesto, opština: Petrovac na Mlavi, Petrovac na Mlavi	
Školska uprava: Požarevac	
Opis primera dobre prakse IO	
Projekat „Dobro jutro, širim ruke!“	
Ključne reči: osnovna škola, učenici sa smetnjama u razvoju,	
Opis obrazovne situacije učenika i okruženja	
<p>Projekat „Dobro jutro, širim ruke!“ bavio se podrškom inkluziji u lokalnoj zajednici sa ciljem da se promoviše inkluzivna praksa u opštini Petrovac na Mlavi kroz saradnju formalnog i neformalnog obrazovnog sektora. Projekat je bio formiran na dva nivoa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. U okviru prvog nivoa koji se odnosio na <i>formalni obrazovni sektor</i>, odnosno rad u školi, formirana je pozorišna trupa "Veselo pozorištance" koju su činili učenici OŠ "Profesor Brana Paunović" u Rašancu i koja je pripremila pozorišnu predstavu „Kraljevski festival“, autora Todeta Nikolića. U predstavu "Kraljevski festival" bili su uključeni svi učenici jednog odeljenja bez obzira na prepreku u učenju ili učešću u nastavi. U odeljenju su se nalazili i učenica sa disgrafijom i učenik sa oštećenjem sluha koji su u program bili uključeni u skladu sa potencijalima za glumu, a ne prema karakteristikama prepreke koju poseduju. Muzički preludijum za predstavu izvodila je učenica OŠ „Bata Bulić“ (devojčica sa Vestovim sindrimom) koja komponuje od devete godine života i koja je izvela sopstvene kompozicije. Ideja projekta je bila da se učešćem na sceni kod učenika sa smetnjama u razvoju istaknu one karakteristike koje pomažu boljem uključivanju u vršnjačku grupu, a da se stimulisanjem talenata i jakih strana učenici osnaže za učešće u aktivnostima u lokalnoj zajednici. 2. Drugi nivo podrazumevao je uključivanje što većeg broja institucija koje pripadaju neformalnom obrazovnom sektoru - Direkcije za omladinu i sport, Kulturno prosvetnog centra Petrovac, lokalnih nevladinih oganizacije i lokalne samouprave kako bi se podržao projekat i što uspešnije promovisali postignuti rezultati „Veselog pozorištanceta“. <p>Predstava "Kraljevski festival" održana je na sceni Kulturno prosvetnog centra Petrovac u okviru tribine o inkluzivnom obrazovanju. Publiku su, pored ostalih građana, činili i prosvetni radnici obrazovnih ustanova petrovačke opštine. Svi</p>	

posetioci imali su priliku da dožive inkluzivnu atmosferu koja je vladala u učionici i trupi "Veselog pozorištanceta".
Probe su održavane na istoj sceni i takođe su predstavljale priliku za druženje i uključivanje.

Opis dobre prakse

Učesnici projekta bili su učenici OŠ „Profesor Brana Paunović“ Rašanac i OŠ „Bata Bulić“ Petrovac na Mlavi (ukupno sedamnaestoro dece), Direkcija za omladinu i sport, Kulturno prosvetni centar Petrovac, Opština Petrovac, lokalna TV „Mlava“ Petrovac.

Ideja za projekat nastala je kada sam sa učenicima spremala predstavu uz uključivanje svih učenika u odeljenju i kada mi je palo na pamet da bi bilo odlično iskustvo za učenike, mene ali i lokalnu zajednicu da vide kako „atmosfera iz učionice“ izgleda na sceni. Za projekat su me zaista inspirisala deca, oni su dali naziv pozorišnoj trupi i samom projektu, održavali probe u drugoj učionici kada sam ja imala redovan čas i nisam uspevala da istovremeno budem i sa njima.

Organizovali smo dve kreativne radionice za izradu kostima jer nismo imali sredstava da ih kupimo i zajednički smo ih napravili.

Izuzetno dugačak tekst ova grupa dece spremila je za prvo izvođenje za samo mesec i po dana. Bili su moja inspiracija i podrška. Ja sam bila deo grupe i bila sam i organizator učenja ali i deo tima i tako osetila pravu snagu inkluzije, onoga što ona suštinski jeste. Učila sam od njih da cenim svoj rad i usavršavanje, da prevazilazim sebe bez obzira na nedostatak podrške okoline (što je stvaralo gorčinu i povremeno želju da odustanem). Radili smo na nečemu lepom i radili smo zajedno. Inkluzija je za mene dvosmeran proces.

Tokom proba u Kulturno prosvetnom centru, priključila nam se i učenica sa smetnjama u razvoju iz OŠ "Bata Bulić" koja se muzikom koju je sama komponovala i izvodila, odlično uklopila u našu predstavu. Ona je, takođe, postala deo tima i uspostavila kvalitetne odnose sa vršnjacima iz druge škole.

Značajno je da u okviru vršnjačke grupe nijedan od učesnika koji je posedovao neku vrstu poteškoće nije posmatran na osnovu toga, već su ga učenici prihvatili kao ravnopravnog člana i pomagali mu, bez toga da se takva vrsta pomoći ističe. Ovo se bez izuzetka odnosilo i na decu sa smetnjama u razvoju, ali i na one izvan vršnjačke grupe – odrasle - svi su bili deo tima.

Nije bilo potrebe da se vrši izmena sadržaja i svi učesnici su imali jednak kriterijum za uključivanje, s tim da nije isticana nijedna od karakteristika koje predstavljaju poteškoću, već je akcenat stavljan na jake strane učenika.

Profesionalna dobit

1. *Profesionalna dobit za predstavnike lokalne zajednice i lokalnih ustanova* koje su bile uključene u projekat ogledala se u:
 - povezivanju i uspostavljanju saradnje među institucijama formalnog i neformalnog obrazovnog sektora - institucijama koje direktno i indirektno uslovljavaju kvalitet života mladih, bez diskriminacije;

- izmeni svesti lokalne zajednice o inkluziji i razumevanju suštine inkluzivnog obrazovanja.

2. *Za učenike:*

- naučili su da učenike sa teškoćama u učenju i uključivanju ne posmatraju na osnovu teškoća, već na osnovu jakih strana i da jedni drugima pružaju pomoć spontano, bez potenciranja razloga za ukazivanje pomoći, uz ravnopravno učešće svih;
- učenici koji su učestvovali u projektu danas su srednjoškolci, mladi ljudi koji su još uvek u međusobnom kontaktu i u kontaktu sa mnom.

3. *Za mene lično:*

- kao deo tima, doživela sam pravu snagu inkluzije;
- naučila sam da prevazilazim teškoće i ne odustajem.

Volela bih kada bi neko pokušao da izvede nešto slično i prevaziđe granicu na kojoj smo mi stali. I to je razlog zašto delim sa vama ovaj primer dobre inkluzivne prakse. Ne želim da se naš rad zaboravi.

Link na kome možete pogledati izvođenje predstave

<https://www.youtube.com/watch?v=jyV6AA0WezQ>